

Politieverordening van 17 augustus 2023 betreffende een algemeen verbod op alle watergebonden recreatie op het Galgenweel in Antwerpen.

Feiten en context

Het agentschap Zorg & Gezondheid, afdeling preventief gezondheidsbeleid (hierna 'Zorg & Gezondheid'), deelde per e-mail van 15 augustus 2023 aan de burgemeester van de stad Antwerpen mee dat de actuele waterkwaliteit van het Galgenweel in Antwerpen volgens de toetsingsnormen 'slecht' is.

Volgens de laatste routinestaalname van 8 augustus 2023 voldeed de actuele waterkwaliteit niet aan de toetsingsnormen 'zeer goed'. Door deze vaststelling werden de procedures voor opvolging opgestart en heeft de Vlaamse Milieumaatschappij (hierna 'VMM') een controlestaalname uitgevoerd.

Uit deze controle, die plaatsvond op 14 augustus 2023, blijkt dat de actuele waterkwaliteit volgens de toetsingsnormen 'slecht' is.

Omwille van de risico's voor de gezondheid bij zwemmen en/of onderdompeling in of watercontact met dit water adviseert Zorg & Gezondheid om minstens een zwemverbod uit te vaardigen.

Het zwemverbod kan worden opgeheven als de actuele waterkwaliteit minstens voldoet aan de toetsingswaarden voor 'aanvaardbare' waterkwaliteit of wanneer uit de staalnames van VMM blijkt dat de actuele zwemwaterkwaliteit minstens terug 'aanvaardbaar' is.

Juridische grond

Overeenkomstig art.135 § 2 zijn gemeenten bevoegd om te voorzien, ten behoeve van de inwoners, in een goede politie, met name over de zindelijkheid, de gezondheid, de veiligheid en de rust op de openbare wegen en plaatsen en in openbare gebouwen.

Meer bepaald worden volgende zaken van politie aan de waakzaamheid en het gezag van de gemeenten toevertrouwd: het nemen van de nodige maatregelen, inclusief politieverordeningen voor het tegengaan van alle vormen van openbare overlast.

Deze politieverordeningen kunnen voorzien in sancties zoals bepaald door de gemeenteraad in de code van politiereglementen.

Regelgeving bevoegdheid

De burgemeester is bevoegd inzake de algemene administratieve politie.

Overeenkomstig artikel 134, § 1 van de Nieuwe Gemeentewet kan de burgemeester politieverordeningen maken in geval van oproer, kwaadwillige samenshoring, ernstige stoornis van de openbare orde of andere onvoorziene gebeurtenissen, waarbij het geringste uitstel gevaar of schade zou kunnen opleveren voor de inwoners. Deze verordening vervalt dadelijk, indien zij door de raad in de eerstvolgende vergadering niet wordt bekrachtigd.

Overeenkomstig artikel 63 van het Decreet Lokaal Bestuur is de burgemeester bevoegd voor dringende politieverordeningen.

Argumentatie

Sinds 24 maart 2006 is de nieuwe Zwemwaternrichtlijn 2006/7/EG van kracht. Europa heeft met de Zwemwaternrichtlijn een dubbele bedoeling: enerzijds streeft zij ernaar de kwaliteit van het milieu te behouden, te beschermen en te verbeteren, anderzijds wil zij de gezondheid van de baders beschermen. De Vlaamse Milieumaatschappij en Zorg en Gezondheid monitoren de waterkwaliteit aan de Vlaamse kust en in openbare zwembadcomplexen, recreatiebadcomplexen en zwembaden in Vlaanderen.

Volgens de laatste routinestaalname van 8 augustus 2023 voldeed de actuele waterkwaliteit van het Galgenweel niet aan de toetsingsnormen 'zeer goed'. Door deze vaststelling werden de procedures voor opvolging opgestart en heeft de Vlaamse Milieumaatschappij (hierna 'VMM') een controlestaalname uitgevoerd.

Uit deze controle, die plaatsvond op 14 augustus 2023, blijkt dat de actuele waterkwaliteit volgens de toetsingsnormen 'slecht' is.

Uit de staalname van 14 augustus blijkt immers dat de detectielimieten van Echerichia Coli (hierna 'E.coli') ernstig overschreden worden.

E.Coli is een van nature voorkomende bacterie die te vinden is in de darmen van alle warmbloedige dieren en mensen. E.coli is op zich geen slechte bacterie, ze is noodzakelijk is voor het verteren van voedsel en beschermt ons tegen andere schadelijke bacteriën.

Helaas kan E.coli op de verkeerde plaatsen in ons lichaam terecht komen. Dit kan onze gezondheid negatief beïnvloeden. Bovendien zijn er honderden verschillende varianten van deze bacterie. Een aantal van die varianten kunnen gevaarlijk zijn en ernstige gevolgen hebben, zoals een darmbloeding.

E.coli is dus een indicatorbacterie voor de fecale verontreiniging van het water. Het risico om maag- en/of darmklachten te krijgen bij watercontact is groter bij hogere concentraties en de kans is groter dat er ook andere ziekteverwekkende micro-organismen in het water aanwezig zijn.

Zorg en Gezondheid adviseert minimaal het onmiddellijk uitvaardigen van een zwemverbod. Zij vermeldt echter duidelijk dat het gezondheidsrisico niet enkel speelt bij zwemmen, maar bij watercontact in het algemeen en bij onderdompeling. Op het Galgenweel vindt diverse watergebonden recreatie plaats waarbij onderdompeling en/of watercontact niet uitgesloten kan worden. Zo zijn daar onder meer zeilen, wakeboarden, (wind)surfen, foil, suppen en vissen. Ook een waterpretpark is op het Galgenweel aanwezig.

Gelet op het ernstige gevaar van de E.coli bacterie voor de openbare gezondheid is het dan ook noodzakelijk niet enkel een zwemverbod, maar een algemeen verbod op elke vorm van watergebonden recreatie op te leggen met als doel diezelfde openbare gezondheid te vrijwaren.

Gezien het duidelijke risico voor de openbare gezondheid is deze politieverordening hoogdringend en moet zij zonder verder uitstel genomen worden aangezien er dagelijks tal van watergebonden recreatie op het Galgenweel plaatsvindt.

De eerstvolgende gemeenteraad is slechts gepland op 25 september 2023 en intussen vinden er dagelijks activiteiten van watergebonden recreatie op en rond het Galgenweel plaats. Het is onmogelijk om de gemeenteraad nog tijdig samen te roepen.

Politieverordening

Artikel 1

Het is verboden om vanaf heden elke vorm van watergebonden recreatie, met inbegrip van maar niet beperkt tot zwemmen, zeilen, (wind)surfen, foil, wakeboarden, suppen en vissen, op en rond het Galgenweel uit te oefenen.

Dit algemeen watergebonden recreatieverbod geldt vanaf heden en zal pas opgeheven worden van zodra de waterkwaliteit van het Galgenweel minstens voldoet aan de toetsingswaarden voor 'aanvaardbare' actuele waterkwaliteit of wanneer uit de staalnames van de Vlaamse Milieumaatschappij blijkt dat de actuele zwemwaterkwaliteit minstens terug 'aanvaardbaar' is.

De Vlaamse Milieumaatschappij zal hiertoe de nodige watercontrole uitvoeren.

Het algemeen watergebonden recreatieverbod zal middels verbodsborden ter hoogte van het Galgenweel ter kennis worden gebracht.

Artikel 2

De niet-naleving van deze verordening wordt bestraft met de voorziene administratieve sancties in artikel 4 §1.1. van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties en artikel 712 en volgende van de code van politiereglementen.

Artikel 3

Deze verordening is onmiddellijk uitvoerbaar en treedt vanaf de dag van bekendmaking ervan in werking.

Artikel 5

Korpschef HCP Serge Muyters is belast met het toezicht op de naleving van dit besluit.

Artikel 6

Tegen deze beslissing kan beroep worden ingesteld door binnen de zestig (60) dagen na ontvangst, een verzoekschrift tot schorsing of vernietiging in te dienen bij de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het ondertekende verzoekschrift kan per aangetekende zending aan de griffie van de Raad van State, Wetenschapsstraat 33, 1040 Brussel worden gericht of elektronisch via <http://eproadmin.raadvst-consetat.be>

Gemaakt te Antwerpen op 17 augustus 2023

Voor de algemeen directeur
bij machtiging van 27 september 2022
bedrijfsdirecteur

Michael Kegels

Voor de burgemeester, verhinderd
de gemachtigde schepen
bij machtiging van 4 juni 2021

Els van Doesburg
waarnemend burgemeester